

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

СУ „ГЕОРГИ ИЗМИРЛИЕВ“

Гр. Горна Оряховица, ул. „Ангел Кънчев“ 17

Директор - тел./факс: 0618/6 02 64; канцелария - тел. 0618/6 02 66

E-mail: gim17@abv.bg Web: http://sou_gizmirliiev.jlsoft.eu

УТВЪРЖДАВАМ:.....

ДИРЕКТОР
КРИСИ АВРАМОВА

ПРОГРАМА ПО ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ НА СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ГЕОРГИ ИЗМИРЛИЕВ“ ЗА УЧЕБНАТА 2016/2017 ГОДИНА

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма е съставена въз основа на Наредба 13/21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, с която се определя Държавният образователен стандарт за гражданско образование в училище. Тя надгражда знанията, уменията, отношенията на учениците към проблемите, разглеждани по гражданско образование. Чрез програмата се насочва доизграждане на гражданското съзнание и добродетели на учениците в демократичното общество. Учениците допълват своите знания, умения и имат готовност за отговорно гражданско поведение. Целта на гражданското образование е ученикът да познава институции, структурата и процедурата на демократичното общество, икономическата и политическата реалност на глобализиращия се свят. Чрез гражданското образование се зачита значимостта на всяка личност да признава правото и ценността на различието като приема равнопоставеността на всички в социалното пространство.

Програмата дава възможност ученикът да взаимодейства с членове на семейството си и общността по конструктивен и уважителен начин. Практическите занятия, заложи в нея, дават възможност на ученика да изрази своята гражданска позиция, да взема самостоятелно решения за своето развитие, да проявява инициативност и способност при поставяне на цели, да планира и обосновава действията си. Носи отговорност за поведението си, умее да оценява влиянието на постъпките си и тези на другите хора. Участва активно в интегрирането на отделните етнически групи.

Гражданското образование е с огромна важност. Програмата залага като основна цел превръщането на ученика в осведомен, ефективен и отговорен гражданин. Тя го подготвя с необходимите знания, нагласи и навици, за да може активно да се включи в демокрацията

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

ЕТАП НА ОБРАЗОВАНИЕ	ОБЛАСТ НА КОМПЕТЕНТНОСТ	ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ОТНОШЕНИЯ
Начален етап	Междупersonни отношения	<i>В резултат на обучението ученикът</i> - умее да различава и описва свои и чужди чувства, да описва и дава примери за това, как чувствата влияят върху поведението;
	Социална среда	- разбира и описва различия между хората по отношение на пол, възраст, раса, етническа принадлежност, професия; - разбира промените във взаимоотношенията с другите хора, свързани с порастването; - дава примери и описва поведения на сътрудничество; - разбира как поведението на един човек може да помогне или да нарани другите
	Права на човек	<i>В резултат на обучението ученикът</i> - познава различни демократични форми на училищния живот и определя мястото си в тях
	Демократично гражданство	<i>В резултат на обучението ученикът</i> - познава основните права на човека и права на дете-то, както и основни организации и институции в тяхна подкрепа; - свързва правата с отговорностите, като се отнася с отговорност и толерантност при отстояването на правата си – сътрудничество и себеподпомагане;
	Идентичности и различия в обществото	<i>В резултат на обучението ученикът</i> - разбира своята идентичност като „гражданин на Република България“ и гражданин на „Европейския съюз“ през споделените граждански ценности и културни традиции;
	Власт, политика и демократични ценности	<i>В резултат на обучението ученикът</i> - разбира принципите за равнопоставеност на половете <i>В резултат на обучението ученикът</i> - разбира на базисно ниво необходимостта от държавни институции и дава примери за тяхната роля за развитието на децата
	Социална политика, справедливост и солидарност	<i>В резултат на обучението ученикът</i> - осмисля значението на солидарността и сътрудничеството за постигането на лично и общностно благополучие; - изгражда чувство на увереност и умения за общуване
ПРОГИМНАЗИАЛЕ	Междупersonни отношения	<i>В резултат на обучението ученикът</i>

<p>II ЕТАП НА ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ</p>	<p>Социална среда</p> <p>Права на човека</p> <p>Демократично гражданство</p> <p>Идентичности и различия в обществото</p> <p>Власт, политика и демократични ценности</p> <p>Социална политика, справедливост и солидарност</p> <p>Глобализация, плурализъм и толерантност</p>	<ul style="list-style-type: none"> - обяснява влиянието на групата, приятелите и съучениците върху личния избор и поведение; - демонстрира умения за: отстояване на групов натиск и казване на „не“; - споделяне; - даване на обратна връзка; - влизане и поддържане на приятелски взаимоотношения; - сътрудничество; разбиране на чувствата и преживяванията на другите <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - познава различни форми на ученическо самоуправление <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - познава изборителното право в България; - дефинира основните права на детето и дава примери за документи, институции и организации, които ги гарантират; - оценява различието в контекста на правата на човека <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - разбира съдържанието на понятието „държава“; - осъзнава ролята на медиите и глобалната мрежа в обществения живот <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - познава и дава примери за етническа, религиозна и езикова принадлежност; - разбира общественото значение на различните професии и техния принос за общото благополучие; - осъзнава възможностите на образованието като фактор за личностното развитие; - разбира необходимостта от преодоляване на негативните предразсъдъци, включително и при работа в екип <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - познава принципите за разделението на властите и за върховенството на закона и може да дава примери за тяхното следване и нарушаване <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - оценява значението на равенството, сигурността и толерантността в обществения живот на страната; - разбира смисъла на социалната справедливост и значението за осигуряване-нето на равнопоставеност, справедливост във и между отделните общности <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - изброява негативни последици от демографс-кия взрив; - разбира опазването на околната среда като стратегия за оцеляването и развитието на човечеството; - обяснява разпространението на световните болести и епидемии във връзка с икономическото развитие на отделните страни и региони
--	---	---

ПЪТВИ ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП НА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ	Междупersonни отношения	<i>В резултат на обучението ученикът</i> - показва умения за: изслушване, задаване на въпроси, перифразирание, даване и приемане на обратна връзка, споделяне и др.; - решаване на конфликт; изясняване на собствените и чуждите ценности и очаквания във взаимоотношенията; - изразяване на обич и близост;
	Социална среда	- описва и интерпретира понятията приятелство и интимно партньорство – роли, права и отговорности; - демонстрира разбиране за семейството като социална единица, за различните роли, права и отговорности в него и тяхната динамика в жизнения цикъл; - демонстрира знания и умения за влизане в различни социални роли (ролева пластичност); - описва и обяснява груповите процеси и роли, принадлежност към групи, лидерство; - демонстрира умения за критично осмисляне на влиянията на културата, традициите, медиите върху взаимоотношенията.
	Права на човека	
	Демократично гражданство	<i>В резултат на обучението ученикът</i> - анализира проблеми на училищната общност, участва в диалог между заинтересованите страни, създава и осъществява проекти за развитие на училището като демократична общност
	Идентичности и различия в обществото	<i>В резултат на обучението ученикът</i> - познава равнищата на публичното управление и познава правомощията на местни властови институции и процедурите за взаимодействие на гражданите с тях; - познава правата на групи със специални нужди – деца, хора с увреждания, малцинства; - разбира правата на човека като рамка, която може да служи за борба с несправедливостите.
	Власт, политика и демократични ценности	<i>В резултат на обучението ученикът</i> - осъзнава статуса на гражданина и ролята му в публичния живот, - разбира спецификата и значението на гражданското общество и различните форми на гражданска активност; - осъзнава отговорността на отделния индивид в гражданското общество
Социална политика,	<i>В резултат на обучението ученикът</i> - познава различни форми на расизъм, както и успешни практики за тяхното преодоляване; - анализира ефективността на държавни политики за интеграция на групи със специални нужди от гледна точка на гарантиране на техните права и на концепцията за качество на живот. <i>В резултат на обучението ученикът</i> - познава основните характеристики на модерните политически идеологии (ляво и дясно) и умее да прави	

	<p>справедливост и солидарност</p> <p>Глобализация, плурализъм и толерантност</p>	<p>анализ на политическия процес;</p> <p>- разбира важността на активната позиция на гражданина и неговото взаимодействие с институциите за преодоляване на негативни обществено- политически явления и създаване на възможности за устойчиво политическо, икономическо и социално развитие;</p> <p>- осъзнава значението на демократичните ценности и на демократичните институции за формирането на гражданска национална идентичност.</p> <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <p>- осъзнава справедливостта и солидарността като основания на обществения живот в контекста на европейските ценности и проявява готовност за солидарни действия с нуждаещи се;</p> <p>- запознат е с принципите и формите на хуманната социална работа, с актуални социални политики на държавата и социални проекти на НПО</p> <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <p>- осъзнава необходимостта от предефиниране на ключови понятия, като мир, война, справедливост, власт, толерантност, развитие пред лицето на съвременни глобални проблеми, като тероризма, бежанските кризи, екологичните проблеми и климатичните промени, анализира явления от обществения живот в страната, Европа и света от гледна точка на понятията за плурализъм и толерантност.</p>
--	---	--

СЪДЪРЖАНИЕ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

ЕТАП НА ОБРАЗОВАНИЕ	ТЕМИ	КОМПЕТЕНТНОСТИ КАТО ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО
<p>НАЧАЛЕН ЕТАП НА ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ</p>	<p><u>Аз, малкият човек</u></p> <p>Тема 1: „Кой съм аз?“ Дейност: -рисува името си, според това как го усеща и какво си представя и след това го представя на класа с неговата история; - попълва визитна картичка и разменя информация с останалите; -„Какъв съм бил”- всяко дете разказва интересни моменти от детството си -„Какъв съм сега”-ставам голям -„Какъв ще стана”- рисуват себе си като големи, коментират се професионални желания и обосновки</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Постига по-висока степен на себепознание, себе-разбиране и себеосъзнаване. 2. Разширява представата за себе си и другите 3. Осъзнава и описва промените в собствената личност, свързани с физическото развитие и личните интереси.

	<p>-среща с хора от различни професии или места</p>	
	<p>Тема 2: „Ние си приличаме, ние сме различни” Дейност: „По какво се различаваме”? – ролеви игри „Оркестър”, ”Кафяв свят” -„По какво си приличаме” – ролева игра „Стоножка” -групова работа върху приликите между деца от различни раси и етноси</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Разбира и посочва общото и различното между връстниците си 2.Открива неповторимото в различието и го приема 3.Осмисля различието като богатство, като част от многообразието на света
	<p>Тема 3: „Заедно” Дейност: -ролеви игри, представящи резултат от индивидуална работа и съвместна дейност -беседа относно резултатите и чувствата от различните дейности</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Разбира значението на отношенията с връстниците си 2.Развива чувство за принадлежност към общността на връстниците 3.Разбира нуждата от правила и ограничения в съвместната дейност
	<p>Семейство Тема 1: „Защо хората живеят в семейства” Дейност: -визуализиране и откриване на важни характеристики на семейството от различни картини -попълване на схема, открояваща причините за създаване на семейство -беседа върху видовете семейства и общото между тях, въпреки различното</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Осъзнава, разбира,че семейството е място за подкрепа, споделяне и защита. 2.Обяснява основни при-чини за възникване на семейство, функции. 3.Възприема многообразието на видовете семейства
	<p>Тема 2: „Дом, уют, сигурност” Дейност: -обсъждане на картини, представящи външната или вътрешната част на жили-ща от различни култури и епохи, като се акцентира върху общото, върху понятието дом -коментар на литературен текст, акцентиращ върху ролите и отговорностите в семейството -„Аз имам ключ за вкъщи”-ролева игра - обсъждане на въпроса „Какво означава да имаш ключ за вкъщи”</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Осъзнава дома като мястото, в което се чувства сигурно и защитено 2.Разбира кои са основните дейности в дома и неговите функции. 3.Изброява прости правила на поведение у дома 4.Осъзнава разликата между <i>жилище</i> и <i>дом</i> 5.Изброява своите отговорности и задължения вкъщи.
	<p>Тема 3: „Отношения в семейството” Дейност: -работа в малки групи -изследване на случай и обсъждане</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Разграничава различните видове отношения в семейството. 2.Разбира значението на отношенията в семейството за развитието на всеки човек.

	<p>-ролева игра”Търг на добрите семейни взаимоотношения”</p> <p>-обсъждане на резултата и достигане до изводи</p>	<p>3.Представя, обсъжда модел на добри взаимоотношения</p>
	<p><u>Моят род</u> Тема 1: „Що е род ? ” Дейност: - беседа върху приказката „Житената питка” - „Разходка в историята ” - „Ние правим родословно дърво” - демонстрация на схема и насоки за самостоятелна работа</p>	<p>1.Разбира същността на понятието „род ” 2.Разбира ролята на рода за развитието на местната общност и на българската държава 3.Има познания за собствения род и чувство за принадлежност към него</p>
	<p>Тема 2: „Родови характеристики” Дейност: - родово интервю , представяне на резултатите - фамилните имена – ролева игра</p>	<p>1.Обогатява представата за обществото, запознавайки се с родовите характе-ристики. 2.Възприема рода като среда за усвояване на граждански ценности</p>
	<p>Тема 3: „Родови характеристики” Дейност: - визуализиране на родови символи в миналото и съвременното - изложба „герб на моя род” - работа в малки групи-„Традициите и младият човек” (представяне на събраната информация)</p>	<p>1.Познава символите на рода като носители на родовия дух и памет 2.Обогатява представата си за традициите в населеното място</p>
	<p><u>Нашето училище</u> Тема 1 : „Аз ходя на училище” Дейност: - беседа върху обучение вкъщи или в училище - групова работа „Харесва ми...” „Не ми харесва , защото....”</p>	<p>1.Осъзнава ценността на училището като институция. 2.Проявява положително отношение и уважение към образованието</p>
	<p>Тема 2 : „Училищна собственост” Дейност: -решаване на казуси за изясняване на видовете собственост – работа в групи - игра, попълване на табло - изработване на правила за опазване на собствеността</p>	<p>1.Осъзнава разликата между видовете собственост – лична, на класа,училищна 2. Опазва и се грижи за училищната собственост</p>
	<p>Тема 3 : „Училищен правилник” Дейност: - дискусия върху конкрет-ни примери</p>	<p>1.Знае нормите и правилата в училище 2.Спазва училищния правилник</p>

	<p>за нарушаване на правилата в училище - групова работа „какво е разрешено да правя в училище”, „Какво не е разрешено.....” – Обсъждане - изготвяне на детски правилник за класа</p>	
	<p>Тема 4 : „Проблемни училищни ситуации” Дейност: -решаване на казуси – гру-пова работа, общо обсъж-дане -споделяне на личен опит</p>	<p>1. Изследва какво е справедливост 2.Придобива умения за справяне в проблемни ситуации</p>
	<p>Тема 5 : „Нашият клас” Дейност: -мрежа на взаимоотно-шенията-изясняване на неформалната структура - игра за групова сплотеност</p>	<p>1.Придобива начални знания за формалната и неформалната структура на класа 2.Развива нагласи за взаимна помощ, толерант-ност и сътрудничество</p>
	<p>Тема 6 : „Момичета и момчета” Дейност: -„Рожден ден на близнаци” – решаване на казус -поздравителна картичка – насоки за самостоятелна работа</p>	<p>1.Изгражда нагласа за уважение към другия пол 2.Формира умения за приемане на различията</p>
	<p><u>Хранене и здраве</u> Тема 1: „Разумно хранене” Дейност: - разглеждат нагледни материали-хранителната пирамида - разказват за своя режим на хранене и предпочитани храни - дискусия върху употре-бата на здравословни и нездравословни храни и напитки - Изготвят индивидуален хранителен режим</p>	<p>1. Придобива знания за правилно хранене и отра-жението му върху здра-вето. 2.Знае що е наднормено тегло 4. Затвърждава и разширява знанията си за значението на витамините в детската възраст.</p>
	<p><u>Лична хигиена и здраве</u> Тема 1: „Болести и как да се предпазим” Дейност: -Мултимедийна презентация на приказка – „Кралица Чистота и Цар Боклук” -Беседа върху причините за събитията в приказката. -Предлагат начини за предпазване от заболявания</p>	<p>1.Придобива знания за болести предавани по въздушно-капков път и чрез физически допир и начини за предпазване 2.Осъзнава ролята на добрата лична хигиена</p>

	<p><u>Големият свят</u> Тема 1: „България в света” Дейност: -визуализация на информация за Европейския съюз -„Нашата Европа”- игра в рисунки</p>	<p>1. Придобива представа за мястото на България в съвременния свят 2. Разбира добросъседството като модел на отношения между държавите</p>
	<p>Тема 2: „Различията” Дейност: „Аз съм ...”-ролева игра „Красотата, това са различията”- работа в малки групи</p>	<p>1. Придобива представа за културно и етническо многообразие в света. 2. Развива нагласи за толерантно отношение и поведение и приемане на различието.</p>
	<p>Тема 3: „Войната и мирът” Дейност: -работа в малки групи -ролева игра „Пленници”</p>	<p>1. Изгражда разбиране за мира като нормално състояние на междудържавните отношения в съвременния свят. 2. Развива хуманно отношение и съпричастност към жертвите на войната</p>
<p>ПРОГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП</p>	<p>Тема 1. Вредите от телевизията и компютъра Дейност: - беседи - ролеви игри - създаване на ситуации - дискусия</p>	<p>1. Знае, че трябва да намали времето, което се прекарва пред телевизионния екран или пред компютъра 2. Знае, че тези устройства водят до нарушения в здравословното състояние на организма, ако се прекалява с употребата им 3. Разбира, че тези устройства не могат да заместят четенето, общуването, игрите на открито, приятелите</p>
	<p>Тема 2. Приятелството, как да открием кои са истинските ни приятели? Дейност: - раздвижващи игри - драматизация на поведението на отрицателен герой</p>	<p>1. Съдейства за подобряване на взаимоотношенията между учениците 2. Споделят представата си за уважението и доверието. 3. Изгражда емпатийност.</p>
	<p>Тема 3. Правилата в обществото – гаранция за сигурен живот Дейност: - учениците имат възможност чрез ролева игра да установят необходимостта от правила</p>	<p>1. Разбират същността на правилата като устройството на нашето общество. 2. Разбира, че правилата трябва да бъдат изпълнявани от всички</p>
	<p>Тема 4. Уважението към себе си и другите хора Дейност: -групова работа”Кои сме ние” „Мрежа на доверието”</p>	<p>1. Споделя представите си за уважението и доверието помежду им и придобива представа за някои фактори, влияещи върху</p>

		равнището на доверие между хората 2. Разбират понятието „емпатия”
	Тема 5. Безопасен ли е Интернет ? Дейност: - учениците имат възможност чрез ролева игра да установят необходимостта от правила да осъзнаят положителни и отрицателни страни при сърфиране в интернет пространството	1. Знае основни правила при ползване на интернет 2. Умее да преценява и избягва рискови сайтове, свързани с игри, програми и др.
	Тема 6. Култура на поведението Дейност: - мозъчна атака ” Гражданин на годината”	1. Изследва своите представи за съществени характеристики на ефективното гражданско поведение.
	Тема 7. Тийнейджърт-грубиянин. Какво го прави такъв? Дейност: - раздвижващи игри - драматизация на поведението на отрицателен герой	1. Съдейства за подобряване на взаимоотношенията между учениците 2. Споделя представата си за уважението и доверието 3. Изгражда емпатийност.
	Тема 8. Правата на детето Дейност: - групов дейност - разиграване на казус - ролева игра „Съдебен процес” - обсъждане	1. Осъзнава необходимост от регламентиране на човешките права. 2. Запознаване с нормативни документи. 3. Запознават се със ЗЗД 4. Изграждане на активна гражданска позиция
	Тема 9. Футболното хулиганство Дейност: - ролеви игри - посещение на футболна среща - дискусия „за” и „против” играта - разглеждане на футболното хулиганство като социален и спортен феномен	1. Знае и спазва правилата на поведение при посещението на футболни срещи 2. Извлича поуки от „негативната страна” на спорта 3. Умее да преценява ситуацията и да се дистанцира от попадане в неприятни ситуации 4. Оценява самата игра 5. Уважава както своя, така и противниковият отбор
	Тема 10. На пътя с чувство за отговорност Дейност: - ролеви игри - мултимедийни презентации	1. Знае основните правила за движение на пътя 2. Спазва знаците, помагачи на пешеходеца безопасно да пресича
	Тема 11. Етническа, религиозна и езикова принадлежност Дейност: - ситуация-разиграване на различни раси	1. Придобива представа за културно, етническо и религиозно многообразие

	- „Красотата, това са различията”- работа в малки групи	на света. 2. Развива чувствителност към различията. 3. Развива нагласи за толерантно поведение и приемане на различията.
	Тема 12. България в европейското и световно културно наследство Дейност: - визуализация на информация за балканските държави - „Нашата Европа”- игра в рисунки	1. Придобива представа за мястото на България в съвременния свят 2. Разбира добросъседство-то като модел на отношения между държавите
	Тема 13. Миграционни процеси Дейност: - ролеви игри - презентации, филми – беседа - представяне на различни ситуации, в хода на които се разкриват причинно-следствените връзки, довеждащи до миграция на населението	1. Осъзнава термина „миграция” 2. Познава видовете миграция 3. Знае причините, които довеждат до миграция
	Тема 14. Граждански конфликти Дейност: - извеждане на определение за конфликт от групата -работа в малки групи "Дърво на конфликтите" -разглеждане на казуси- групово работа - анализ на конфликта	1. Получават представа за същността на конфликта 2. Изгражда умения за изясняване на собствените нагласи, чувства и поведение по време на конфликт
	Тема 15. Децата и мирът на земя Дейност: - ситуативна дейност - ролеви игри	1. Получава представа за някои от глобалните световни проблеми 2. Изгражда чувствителност и разбиране към тези проблеми
	Тема 16. Богатството на световния океан Дейност: - презентации, свързани с основните проблеми за световния океан	1. Осъзнава, че световният океан е „люлката на живота” 2. Знае, че е в помощ на човечеството и трябва да се опазва за бъдещите поколения
ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП	IX клас Тема 1. Познаваме ли българските традиции и обичаи? Дейност: - тест за определяне ниво на познаване - ролеви игри - беседа - участия в празнуването им	1. Знае българските традиции и обичаи 2. Осъзнава, че спазването и празнуването им води до единство на нацията 3. Разбира, че нашия народ е оцелял през годините, благодарение на тези традиции

<p>Тема 2. От какво се инте-ресуват тийнейджърите? Дейност: - беседа за интересите, които вълнуват децата в тази възраст - анкета - дискусия върху въпроси и отговори в анкетата</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Осъзнава, че се променя във физически и емоционален план 2. Разбира плюсовете и ми-нусите, които съпътстват възрастта 3. Умее да изрази своите вълнения, чувства и потребности, без да попада в конфликтни ситуации
<p>Тема 3. Конфликтите и как да ги разрешаваме Дейност: -извеждане на определение за конфликт от групата -работа в малки групи"Дърво на конфликтите" -разглеждане на казуси- групова работа -анализ на конфликта</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Получават представа за същността на конфликта 2.Изграждат умения за изясняване на собствените нагласи, чувства и поведение по време на конфликт.
<p>Тема 4. Моето училище – желано място за всички Дейност: - беседа върху обучение вкъщи или в училище - групова работа „Харесва ми....” „Не ми харесва , защото.....”</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Осъзнават ценността на училището като институция. 2.Проявяват положително отношение и уважение към образованието.
<p>Тема 5. Агресията в училище Дейност: решаване на казуси – групова работа , общо обсъждане -споделяне на личен опит</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Да изследват какво е справедливост 2.Придобиват умения за справяне в проблемни ситуации
<p>Тема 6.Защо сме толкова различни? Дейност: -ситуация-разиграване на различни раси -„Красотата, това са различията”- работа в малки групи</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Придобиват представа за културното, етническото и религиозното многообра-зие на света. 2.Развиват чувствителност към различието. 3.Развиват нагласи за толерантно поведение и приемане на различията.
<p>Тема 7. Моето хоби Дейност: - беседа</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Умее да превърне интерес в хоби 2. Знае, че хобито носи удоволствие и оформя различни черти от характера на личността
<p>Тема 8. Какво ценя в приятелите си? Дейност: - анкета - беседа</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае значението на думата „приятел” 2. Умее да помага, а при необходимост – да защитава приятел 3. Цени приятелите си
<p>Тема 9. Духовни основи на личността Дейност:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Разбира понятието „личност”

	<ul style="list-style-type: none"> - дискусия - ролеви ситуации - посещение в музей - творчество в различни сфери на изкуството - празнуване на църковни празници 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Определя себе си като личност 3. Знае кои са духовните основи, изграждащи човек като личност
	<p>Тема 10. Мит ли е анонимността в Интернет ? Дейност: <ul style="list-style-type: none"> - работа с компютър - занятие с практическа насоченост, водено от компютърен специалист </p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае какво е анонимност 2. Умее безопасно да сърфира в интернет пространството 3. Знае за рисковете, до които води споделянето на лични данни при регистра-ция в различни сайтове
	<p>Тема 11. Лидерство. Умеем ли да общуваме? Дейност: <ul style="list-style-type: none"> -групова дейност - разиграване на казус -театрално представяне на невербално общуване - групова работа”Добрата обратна връзка” </p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае значението на термина „лидер” 2.Изразяват своите идеи за ефективно общуване. 3.Определят собствен стил на общуване 4.Осмислят разликата между едностранното и двустранно общуване.
	<p>Тема 12. Демографски взрив и проблеми Дейност: <ul style="list-style-type: none"> - изработване на схеми, диаграми - създаване на презентации, разкриващи проблемите </p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае що е демографски взрив 2. Взема отношение по гло-бални проблеми, свързани с темата 3. Знае положителните и отрицателните страни, до които води демографски взрив
	<p>Тема 13. Ролята на медиите в живота на обществото Дейност: <ul style="list-style-type: none"> - ролеви игри - дискусии </p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Разбира информацията, предоставена от медиите 2. Знае, че медиите са „посредник” между зрител и новина, представена от тях 3. Изгражда мнение и отно-шение към съобщавания проблем
	<p>Тема 14. Сигурността и толерантността в обществото Дейност: <ul style="list-style-type: none"> -групова работа - „Моят праг на толерантност” -обсъждане на тема с размяна на роли </p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Да разберат откритостта и сигурността като основен елемент в новия модел на демократично общуване. 2.Изследват процеса на разбиране и способностите си за емпатия и собствения праг на толерантност.
	<p>X клас</p>	
	<p>Тема 1. Конституцията. Права и</p>	

	<p>задължения на българските граждани</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> -лекционно представяне на основни понятия и принципи -създаване на Конституция на остров "Демокрация" – игра 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Разбират същността на Конституцията като основен закон на страната. 2.Да усвоят и разграничават основните елементи на Конституцията
	<p>Тема 2. Що е демокрация?</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мозъчна атака "Гражданин на годината" -групова работа –устройството на моята държава -ситуативна дейност-„Кое е демократично и кое не?" 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Могат да формулират и обясняват основните принципи на демократичното управление 2.Изследват характеристиките на съвременната българска демокрация.
	<p>Тема 3. Правата на човека и държавните институции: защита на правата на човека срещу ограничаването и нарушаването им от институциите</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ролеви игри –извеждане на правата на човека, видове 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Съпоставят идеята за свободата и правата на човека. 2. Изграждане на готовност да защитават своите права и правата на другите 3.Да осъзнаят връзката между права и отговорности.
	<p>Тема 4. Глобализацията – тревоги и надежди.</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ситуативна дейност -ролеви игри 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Получават представа За някои от глобалните световни проблеми 2.Изграждат чувствителност и разбиране към тези проблеми
	<p>Тема 5. Дилемата - универсализация или глобализация.</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разказ - беседа - дискусия - разглеждане на положителни и отрицателни фактори, свързани с темата 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае значението на понятията универсалност и глобалност. 2. Прави разлика м/у локален и глобален проблем. 3. Разграничава локално от глобално и търсене на връзка между двете. 4. Свързва наученото с ежедневието
	<p>Тема 6. Аз, България и променящия се свят</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - споделяне в малки групи – самооценка - творческа игра - ролеви игри 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Обсъждане на основните характеристики на човешката личност. 2. Изследват собствените си соц. пространства.
	<p>Тема 7. Какво е правова държава?</p>	

	<p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лекция - беседа - посещение в съдебна палата – присъствие на дело 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае как се организира обществото 2. Осъзнава, че в държавата има гражданско общество 3. Знае за механизъм за правна защита от произ-волни действия или без-действия на властта 4. Знае, че съдът е институция, обезпечаваща спазва-не върховенството на зако-на и ограничаваща държавната власт 5. Знае, че правовата държава се крепи на три <u>постулата</u>: върховенство на <u>закона</u>, върховенство на <u>правото</u> и върховенство на <u>правосъдието</u>.
	<p>Тема 8. Свобода и отговорност</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> -казус „Счупеният прозорец“ -нарушаване на права - игра 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Запознава се с основните документи, касаещи права-та на човека . 2. Утвърждава разби-рането, че всяко право поражда отговорност 3. Осъзнава, че свобода и отговорност са „ръка за ръка” 4. Осъзнава разликата между право и свобода
	<p>Тема 9. Ролята на семейството в изграждането на личността</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - на занятието присъства възрастен, който е интервюиран от ученик по темата 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Получава представа за характера и ролята на семейното влияние върху възпитанието на младия човек. 2.Разбира, че добрите отношения в семейството са негов соц. капитал.
	<p>Тема 10. Етикецията в обществото</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ситуативна игра -лекционно представяне на активно и пасивно слушане -работа в групи 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Усвоява основите на техниките за ефективно изслушване и изразяване . 2. Прави преценка на уместността за използване на тези техники при соц. изяви. 3. При поява, изява в обществото знае как да се държи, представи, спазва основни правила на етикеция
	<p>Тема 11. Духовни основи на личността</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дискусия - ролеви ситуации - посещение в музей 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Разбира понятието „личност” 2. Определя себе си като личност 3. Знае кои са духовните основи, изграждащи човек като личност

	<p>- творчество в различни сфери на изкуството</p> <p>- празнуване на църковни празници</p>	
	<p>Тема 12. Насилието в училище и обществото</p> <p>Дейност:</p> <p>-решаване на казуси – групова работа , общо обсъждане</p> <p>-споделяне на личен опит</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Изследва какво е справедливост 2.Придобива умения за справяне в проблемни ситуации 3. Проявява толерантност и съчувствие
	<p>Тема 13.Трафикът на хора или съвременното робство</p> <p>Дейност:</p> <p>- ролеви ситуации</p> <p>- лекция от МВР</p> <p>- документални филми, свързани с проблема</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Осъзнава важността на проблема 2. Проявява съпричастност към проблема и пострадалите от него 3. Осъзнава опасността, която крие този проблем 4. Знае, че трябва да има силен дух и психика, които го предпазват от попадане в „трафика”
	<p>Тема 14. Лесно ли е да бъдеш толерантен?</p> <p>Дейност:</p> <p>-групова работа</p> <p>- „Моят праг на толерантност”</p> <p>-обсъждане на тема с размяна на роли</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Разбира откритостта като основен елемент в новия модел на демократично общуване. 2.Изследва процеса на разбиране и способностите си за емпатия и собствения праг на толерантност.
	<p>Тема 15. Интернет възможности и опасности</p> <p>Дейност:</p> <p>- учениците имат възможност чрез ролева игра да установят необходимостта от правила да осъзнаят положителни и отрицателни страни при сърфиране в интернет пространството</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае основни правила при ползване на интернет 2. Умее да преценява и избягва рискови сайтове, свързани с игри, програми и др.
	<p>Тема 16. Любов и секс. Отговорно сексуално поведение</p> <p>Дейност:</p> <p>- лекция от специалист</p> <p>- беседа</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Осъзнава последиците от всяко свое сексуално действие, прави свой избор 2. Установява зрели лични взаимоотношения с партньора – зачита и се грижи за него, осъзнава и преценява риска при сексуален контакт, договаря и взема решение за безопасен секс или начини да се потърси помощ при нужда. 3. Умение да избере партньор 4. Отговорност в сексуалното поведение, която се състои в това да съумее да изгради открити и подкрепящи отношения с партньора, които да

		позволят да вземат заедно решения за безопасен секс, както и да е достатъчно информиран, за да може да прецени и контролира съществуващите рискове.
	<p align="center">XI клас</p> <p>Тема 1. Човекът – индивидуалност и космополит Дейност: -рисува името си, според това как го усеща и какво си представя и след това го представя на класа с неговата история; - попълва визитна картичка и разменя информация с останалите; - „Какъв съм бил”- всяко дете разказва интересни моменти от детството си - „Какъв съм сега”-ставам голям - „Какъв ще стана”- рисуват себе си като големи, коментират се професионални желания и обосновки -среща с хора от различни професии или места</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Постигна по-висока степен на себепознание, себеразбиране и себеосъзнаване 2. Разширява представата за себе си и другите 3. Осъзнава и описва промените в собствената личност, свързани с физическото развитие и личните интереси.
	<p>Тема 2. Необходимите и излишните неща в човешкото съществуване Дейност: - беседа - анализ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае що е битие 2. Разбира, че човекът заема привилегировано положение в света 3. Разбира, че Битието изисква преди всичко човек да не отсъства там, където той единствено може да намери себе си
	<p>Тема 3. Култура на потребление и спестовност Дейност: - ролеви игри - беседа - пазаруване в магазин по предварително зададен списък – „Кой ще закупи всички продукти, но ще похарчи най-малко пари”</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае значението на термините 2. Умее да използва парични средства с мярка 3. Знае стойността на парите и възможностите, които са следствие ако ги имаш или не
	<p>Тема 4. Благотворителността – необходима и днес Дейност: - беседа- „Най-хубавото се вижда само със сърцето. Най-същественото е невидимо за очите”.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае, че Благотворителност е процес на събиране на средства или други материални блага 2. Проявява хуманност, съпричастност, състрадание и любов към хората
	<p>Тема 5. Граждански форми на отстояване на човешките права Дейност: -ролеви игри –извеждане на правата на човека, видове</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Съпоставя идеята за свободата и правата на човека.

		<p>2. Изгражда готовност да защитава своите права и правата на другите</p> <p>3. Осъзнава връзката меж-ду права и отговорности</p>
	<p>Тема 6. Индивидуални и колективни права: правата на малцинствата</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разговор - дискусия 	<p>1. Знае що е малцинство</p> <p>2. Знае, че хората от мал-цинствата също имат пра-ва, задължения и отговор-ности</p> <p>3. Умее да бъде толерантен</p> <p>4. Помага при интегри-рането им в обществото</p>
	<p>Тема 7. Европейска иден-тичност и „границите” на Европа</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - беседа - анализ 	<p>1. Осъзнава, че трябва да се формира единна европейска нация</p> <p>2. Разбира, че европейската модерност става възможна благодарение на качест-вото си не само да се учи от други култури, но и творчески да вражда в себе си чужди културни елементи</p>
	<p>Тема 8. Ролята на религията в ежедневието</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дискусия - беседа „За и против религията” 	<p>1. Разбира религията като необходимост от ежедневието</p> <p>2. Почита църквата като институция</p> <p>3. Празнува църковни празници</p>
	<p>Тема 9. Взаимоотношения и нагласи в общуването</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ролеви игри - диалози - беседа 	<p>1. Умее да общува</p> <p>2. Познава правила и култура на общуването</p>
	<p>Тема 10. Личност, национална идентичност и малцинства</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разговор - дискусия 	<p>1. Знае що е малцинство</p> <p>2. Знае, че хората от малцинствата също имат права, задължения и отговор-ности</p> <p>3. Умее да бъде толерантен</p> <p>4. Помага при интегрирането им в обществото</p>
	<p>Тема 11. Форми на държавно устройство</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - беседа 	<p>1. Знае, че формата и поли-тическият режим характери-зират държавата</p> <p>2. Знае, че взаимодействието между отделните държавни органи и институ-ции води до успешно управление</p>
	<p>Тема 12. Държавни символи</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изпълнява химна 	<p>1. Познава символите на държавата</p> <p>2. Знае историята, свързана с всеки</p>

<ul style="list-style-type: none"> - ролеви игри - разговор 	<p>СИМВОЛ</p>
<p>Тема 13. Нация и национална държава. Национална идентичност и групови идентичности Дейност: <ul style="list-style-type: none"> - лекция - беседа </p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае, че възникването на нацията е свързано с развитието на производствените отношения, създаване на общ пазар, обща култура и език 2. Разбира, че националната държава е политическа организация, резултат от нацията 3. Разбира, че като гражданин има собствен избор, следва общоприети модели на поведение 4. Осъзнава, че груповата идентичност не допуска свободно реещи се индивиди
<p>Тема 14. Национален патриотизъм Дейност: <ul style="list-style-type: none"> - беседа </p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Съзнава, че трябва да защитава държавата 2. Изпитва обич към родината 3. Гордее се от спортни завоевания, научни постижения и др
<p>Тема 15. Влияние на медиите Дейност: <ul style="list-style-type: none"> - ролеви игри - дискусии </p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Разбира информацията, предоставена от медиите 2. Знае, че медиите са „посредник“ между зрител и новина, представена от тях 3. Изгражда мнение и отношение към съобщавания проблем
<p>Тема 16. Толерантност при водене на спор Дейност: <ul style="list-style-type: none"> -групова работа - „Моят праг на толерантност“ -обсъждане на тема с размяна на роли </p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Разбира откритостта като основен елемент в новия модел на демократично общуване. 2.Изследва процеса на разбиране и способностите си за емпатия и собствения праг на толерантност.
<p>XII клас</p> <p>Тема1. Глобализацията – за и против Дейност: <ul style="list-style-type: none"> -ситуативна дейност -ролеви игри </p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Получава представа за някои от глобалните све-товни проблеми 2.Изгражда чувствителност и разбиране към тези проблеми
<p>Тема 2. Какво знаем за Европейския Съюз?</p>	

	<p>Дейност: - ролеви ситуации - разговор</p>	<p>1. Знае, че ЕС е самостоятелно юридическо лице, притежаващо правомощия да действа независимо от съставлящите го държави в рамките на предоставените му компетенции. 2. Знае, че Европейският съюз е международна организация без аналог</p>
	<p>Тема 3. Работа в екип. Какво отличава добрият екип? Дейност: - изпълнение на различни по тематика задачи, изискващи работа в екип</p>	<p>1. Знае да работи в екип 2. Осъзнава, че успешната работа на даден екип зависи от прецизно и отговорно свършената работа на все-ки негов член</p>
	<p>Тема 4. Професионално развитие – бъдеще и перспективи Дейност: - беседа - среща с професионалисти в своята област специалисти в зависимост от интересите на учениците към дадена професия</p>	<p>1. Притежава усет да избере професия съобразно своите интереси и желания 2. Осъзнава отговорността при избор на професия 3. Умее да обоснове избора си 4. Знае за положителните и отрицателните страни на дадената професия</p>
	<p>Тема 5. Планове за моя живот след завършването ми Дейност: - разговор</p>	<p>1. Осъзнава, че сам трябва да направи план за своето бъдеще 2. Разбира сериозността на решенията, които се налага да вземе 3. Проявява отговорност към своето бъдеще</p>
	<p>Тема 6. Начини за намиране на работа Дейност: - разговор - среща с представител на институция - ролеви игри</p>	<p>1. Познава институцията, намираща работа 2. Обмисля „за” и „против” на вече предложена работа 3. Осъзнава, че колкото е по-квалифициран човек има по-големи шансове за намиране на доходна работа</p>
	<p>Тема 7. Как да се реализираме у нас, в Европа и по света? Дейност: - беседа</p>	<p>1. Осъзнава, че възможността за реализация е водена от квалификацията на даден човек 2. Разбира, че от рано човек трябва да знае какво и къде иска, за да са погответи, кандидатства, завърши и реализира според желанието си</p>

	<p>Тема 8. Конституцията. Права и задължения на българските граждани Дейност: Дейност: -лекционно представяне на основни понятия и принципи -създаване на Конституция на остров „Демокрация”-игра</p>	<p>1.Разбира същността на Конституцията като основен закон на страната. 2. Усвоява и разграничава основните елементи на Конституцията</p>
	<p>Тема 9. Гласуването на избори – отговорна гражданска позиция Дейност: - беседа - ролеви игри</p>	<p>1. Знае, че при навършване на пълнолетие трябва да гласува 2. Разбира отговорността при даване на своя вот 3. Осъзнава за сериозността при упражняване на гражданската си позиция</p>
	<p>Тема 10. Какво е да си доброволец днес? Дейност: - практическа насоченост - беседа</p>	<p>1. Знае значението и смисъ-ла на думата доброволец 2. Разбира, че в повечето случаи доброволецът не получава заплащане за своя труд 3. Изгражда самоувереност 4. Намира нови приятели 5. Разбира, че за да стане доброволец трябва да има силна мотивация</p>
	<p>Тема 11. Моите планове, моето бъдеще Дейност: - разговор</p>	<p>1. Осъзнава, че възмож-ността за реализация е во-дена от квалификацията на даден човек 2. Разбира, че от рано чо-век трябва да знае какво и къде иска, за да са поготви, кандидатства, завърши и реализира според желанието си</p>
	<p>Тема 12. Университета-реализация след училище Дейност: - беседа - разговор</p>	<p>1. Прави избор за ВУЗ 2. Осъзнава необходимост от продължаване на своето обучение</p>
	<p>Тема 13. Живота - низ от избори и съдбовни случки Дейност: - разговор - ролеви ситуации</p>	<p>1. Осъзнава, че решенията, които взема трябва да са обмислени 2. Знае, че човек сам определя как да живее</p>
	<p>Тема 14. ЕС. България в ЕС. Ролята на България в ЕС Дейност: -визуализация на информация за</p>	<p>1.Придобива представа за мястото на</p>

балканските държави - „Нашата Европа” - игра в рисунки	България в съвременния свят 2. Разбира добросъседството като модел на отношения между държавите
Тема 15. Общината, в която живея - добро място за реализация Дейност: - беседа	1. Познава условията, кои-то предлага родният край 2. Знае предимства, които му помагат при реализация в сравнение с друго населено място
Тема 16. Замърсяване на въздуха и околната среда Дейност: - беседа - практически занятия	1. Осъзнава глобалният проблем със замърсяването 2. Активно участва в акции, свързани с опазване на околната среда

УЧИТЕЛЯТ ДА ВЛАДЕЕ И ПРИЛАГА:

- дейностен подход;
- интерактивни методи на обучение;
- междупредметни връзки;
- партньорски отношения с учениците.

НА УЧЕНИЦИТЕ ДА СЕ ОСИГУРИ ВЪЗМОЖНОСТ ДА:

- анализират;
- моделират;
- работят с различни източници на информация;
- работят в екип;
- изработват и защитават проекти.